

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д. изк. Йордан Гошев – преподавател по хармония и полифония в ЮЗУ

„Н. Рилски”, Благоевград

относно дисертационен труд за присъждане
на образователната и научна степен „ДОКТОР”,

представен от

проф. Атанас Атанасов, докторант на свободна подготовка към катедра
„Камерна музика и съпровод”, Инструментален факултет, НМА „Проф. Панчо
Владигеров”
на тема:

**„Цифрованият бас – основа за развитие на клавирния акомпанимент през
различни епохи“**

Представената за защита дисертация е в обем от 120 страници и съдържа: Увод, четири глави, заключение, справка за приносите на дисертационния труд, три приложения, творческа дейност и библиография. Избраната тема за зараждането и развитието на клавирния съпровод, наличието на предпоставки и връзки между basso continuo и клавирния акомпанимент не е случайна, тъй като проф. Атанасов познава в детайли разглежданата проблематика като дългогодишен преподавател по клавирен съпровод, утвърден композитор, инструменталист от най-висока класа с трайно присъствие на различни музикални форуми и сцени. Целта на автора е да представи собствена концепция, която е базирана на богат изпълнителски опит, на интерпретационен подход, който да съчетава предоставената свобода, съдържаща се в нотния запис, и вярното пресъздаване на търсеното емоционално въздействие.

Актуалността на научната разработка се обуславя от размислите и отговорите на често задаваните въпроси преди и по време на изпълнение на композиции от различни епохи, а именно „какво точно да се изсвири“ и „как да се изсвири“. И докато при обучението на бъдещите интерпретатори на подобен род музика в редица европейски университети това е неизменна част от тяхната подготовка, то в България няма подобна практика. Проф. Атанасов разглежда връзката между basso continuo и клавирния съпровод, изяснява ролята на „съпровождащия“ инструмент и промените, които настъпват през различните епохи, съпоставя принципите и ролята, която изпълняват в изграждане на музикалната идея, пресъздаването на различни настроения и характери, постигането на художествени образи с емоционален заряд.

Авторът притежава достатъчна ерудиция и професионален опит, показва богати познания по разглежданата проблематика и използва научен изказ, който дава широта на съжденията и представя в дълбочина съществуващите подходи за анализ и практическо реализиране на цифрования бас. Изградената теория е подпомогната от аргументацията на направените изводи, от нейните намерения за практическо приложение на направените анализи.

Безспорно попадение са убедително представените промени, които настъпват в клавирните партии, „еволюцията“ от съпровождащ глас през равностойна до водеща роля в музикалните произведения, едновременното битуване на basso continuo и художествен съпровод в творчеството на композиторите от „прехода“ – Хайдн, Моцарт, Бетовен /Авторът дава многобройни примери на трансформации на клавирния съпровод от съпровождаща към активна роля дори в едно и също произведение/, разчупване на симетрията и включване на мелодически украшения, имитационни построения и пр. Убедително представените връзки и принципи във формообразуването, в мелодичното изграждане на вокалните произведения на

Шуберт, Хуго Волф, Шуман и Брамс, препратките към basso continuo в творчеството на Шchedрин, Д. Табакова, творбата на проф. Атанасов „Балът на сенките-оперни и балетни сцени по мотиви от Клаудио Монтеверди“ и джазовата музика, показват недвусмислено жизнеността на разглежданата проблематика. Практическите коментари на докторанта за „запълване на звуковото пространство във вертикал при наличие на големи интервали между гласовете“, „...ролята на педал в оркестъра...“, „допълване на произведението с фигурации и орнаменти“, „ролята на движещ и стабилизиращ фактор“ очертават и поставят важността на подобно познание, а от там и за подхода на изпълнителите при интерпретацията на произведения, при които има цифрован бас.

Приноси моменти в Дисертацията са коректно изведени и представляват несъмнен принос към българското музикознание. За първи път се изяснява и дефинира ролята на basso continuo при интерпретацията на музикални произведения от различни епохи, дават се редица указания за работа с цифрован бас при изпълнение на старинна музика. Като добър познавач и отличен изпълнител на клавесин проф. Атанасов предоставя на всички читатели на Дисертацията своите идеи за камерно музициране, отговорност към стилистиката на произведенията и авторовата своеобразност.

Коментиранията от мен дисертация „Цифрованият бас – основа за развитие на клавирния акомпанимент през различни епохи“ от докторанта проф. Атанас Атанасов показва, че авторът има обстойни познания по тематиката на труда, задълбочена практическа подготовка, представя проблематиката многопластово и с достатъчна ерудиция.

Препоръчвам трудът, при възможност, да бъде издаден, тъй като притежава много качества и ще бъде полезен за изпълнители и теоретици със своите констатации. Направените изводи са много добре аргументирани и

примерите, които подкрепят направените заключения са убедителни и удачно подбрани.

Ето защо, в заключение, изразявам своето положително становище за присъждане на научната и образователна степен „доктор” на проф. Атанас Атанасов, докторант на свободна подготовка към „Камерна музика и съпровод”, Инструментален факултет, НМА „Проф. Панчо Владигеров”, София. Дисертационният труд има приносен характер като теоретична и научна разработка.

07.03.2020 год.

Благоевград

проф. д. изк. Йордан Гошев